Ruotsinkielisen koulutuksen läntisen palvelualueen laajentaminen

Ruotsinkielinen koulutusjaosto 06.10.2026 § 65

Valmistelu ja lisätiedot
perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja Rikard Lindström,
etunimi.sukunimi @porvoo.fi

Porvoon kaupunki on aiemmin tehnyt päätöksiä, jotka vaikuttavat tämän asian valmisteluun. Tämä valmistelu ei aiheuta muutoksia aiemmin tehtyihin päätöksiin, kuten oppilaaksioton perusteisiin. Nämä päätökset ovat

- kaupunginvaltuuston päätös 11.12.2024 perusopetuksen palvelualueiden perustamisesta, joilla voi olla useita kouluja tai päiväkoteja
- kasvun ja oppimisen lautakunnan päätös 24.9.2025 perusopetukseen ottamisen perusteista
- kaupunginvaltuuston päätös vakauttamisohjelmasta kesäkuussa 2026.

Aikaisemmat päätökset
Kaupunginvaltuusto päätti 11.12.2024 palveluverkon käsittelyn yhteydessä, että perusopetuksen oppilaaksiottoalueet korvataan asteittain palvelualueilla. Palvelualueiden tarkoituksena on mahdollistaa tilojen tehokas käyttö, vähentää tulevien investointien tarvetta sekä luoda paremmat edellytykset tarkoituksenmukaisten ryhmien muodostamiselle.

Kyseinen valmistelu perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymiin periaatteisiin. Valtuusto totesi tuolloin, että palvelualueita on käytettävä oppilasmäärien tasapainottamiseen koulujen välillä, eri alueiden välisen tasa-arvon edistämiseen sekä parempien edellytysten luomiseen koulujen kapasiteetin tarkoituksenmukaiselle käytölle. Palvelualueiden on lisäksi tarjottava joustavuutta toiminnan mukauttamiseksi oppilasmäärien muutoksiin sekä vähennettävä lisäkapasiteetin tarvetta, kun oppilasmäärät vaihtelevat kaupungin eri osissa. Samalla valtuusto korosti, että oppilaaksiottamisessa on tärkeää noudattaa selkeitä periaatteita, jotta huoltajat voivat ennakoida lapsen tulevaa oppimispolkua ja jotta siirtyminen varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta kouluun olisi mahdollisimman yhtenäinen.
Katso myös liite.

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi 24.9.2025 perusopetuksen oppilaaksiottamisen perusteet 1.8.2027 alkaen sekä esiopetuspaikkojen myöntämisperiaatteet 1.1.2026 alkaen. Hyväksytyissä periaatteissa korostetaan, että esiopetuspaikka on osoitettava ottaen huomioon lapsen todennäköinen tuleva lähikoulu sekä se, että kaupunki pyrkii mahdollisimman yhtenäiseen oppimispolkuun esiopetuksesta perusopetukseen. Valmistelun yhteydessä kuultiin kasvun ja oppimisen toimialan johtajia ja rehtoreita, suomen- ja ruotsinkielistä jaostoa (16.9.2025) sekä Porvoon vanhempainyhdistysten hallitusta. Tämä ehdotus ei muuta

oppilaaksioton perusteita. Ehdotus koskee aluejakoa ja jo vahvistettujen perusteiden soveltamista.

Kaupungin vakauttamisohjelmaan sisältyy toimenpide, jossa läntinen alue toimii pilottialueena. Tavoitteena on luoda laajempi yhteinen palvelualue, jotta oppilasmääriä voidaan tasapainottaa paremmin koulujen välillä ja vähentää rinnakkaisten opetusryhmien tarvetta. Suunniteltuun palvelualueeseen kuuluvat Eklöfska skolan, Hindhår skola, Kullo skola ja Strömborgska skolan.

Länsipuolen kouluverkosto
Joen länsipuolella on tällä hetkellä neljä ruotsinkielistä koulua: Kullo skola, Hindhår skola, Eklöfska skolan ja Strömborgska enhetsskolan. Kullo, Hindhår ja Eklöfska ovat alakouluja. Hindhår skolassa ja Kullo skolassa on pääasiassa yhdysluokkia. Kaikissa kouluissa järjestetään esiopetusta. Nykyään Eklöfska skolan ja Strömborgska skolan kuuluvat yhteiseen palvelualueeseen, kun taas Kullo skolalla ja Hindhår skolalla on omat oppilaaksiottoalueensa.

Oppilaspohja ja kapasiteetti
Valmisteluvaiheessa on tarkasteltu länsiosan oppilasennusteita. Lukuvuonna 2027–2028 1. luokan aloittavien oppilaiden määrän arvioidaan olevan noin 28 oppilasta sekä Strömborgska skolanissa että Eklöfska skolanissa. Hindhår skolan ja Kullo skolan oppilastilanne tarjoaa samalla mahdollisuuden ottaa vastaan lisää oppilaita.

Eklöfska skolanin arvioidaan pystyvän ottamaan vastaan ne oppilaat, jotka tällä hetkellä osallistuvat esiopetukseen koulun alueella. Strömborgska skolanin osalta tulevan 1. luokan oppilasmäärän arvioidaan olevan sellainen, että on syytä selvittää mahdollisuuksia tasata oppilasmäärää. Tämä luo edellytykset esitetylle pilottihankkeelle.

Vuoden 2024 palveluverkkosuunnitelmassa arvioitiin ruotsinkielisten alakouluikäisten lasten määrän läntisellä palvelualueella vähenevän hieman. Oppilasmäärän kehitys ei kuitenkaan jakaudu tasaisesti alueen koulujen välillä. Länsipuolen ruotsinkielisten koulujen todellinen oppilasmäärä 20.9.2026 on 680 (alakoululuokat = 440), ja tämänhetkisten lukujen perusteella oppilasmäärä tulee olemaan lukuvuonna 2029–2030 lähes 640.

Palveluverkkosuunnitelman mukaan Eklöfska skolanin ja Strömborgska skolanin oppilasmäärä on vuosina 2025–2030 lähellä tai yli koulujen arvioitua sopivaa oppilasmäärää tai opetusryhmien lukumäärää. Samalla Kullo skolanilla on pienempi oppilaspohja ja mahdollisuus ottaa vastaan lisää oppilaita. Hindhår skola ja Kullo skola toimivat sivistyskeskuksessa, mikä mahdollistaa tilojen yhteiskäytön ja kielirajat ylittävän yhteistyön.

Läntinen palvelualue
Läntisellä ruotsinkielisellä palvelualueella arvioitiin kokonaisuudessaan olevan riittävästi kapasiteettia. Kapasiteetti ja oppilasmäärä ovat kuitenkin jakautuneet epätasaisesti koulujen

kesken. Eklöfska skolan toimii lähitulevaisuudessa lähellä sopivaa kapasiteettiaan, kun taas Strömborgska skolan on lähellä sitä tai ylittää sen. Kullo skolan oppilasmäärä on pienempi ja sillä on mahdollisuus ottaa vastaan lisää oppilaita. Tilanne on sama Hindhår skolassa, mutta ei yhtä laajasti kuin Kullo skolassa.

Kaikkien neljän koulun yhteinen palvelualue tarjoaa paremmat mahdollisuudet hyödyntää olemassa olevaa kapasiteettia, tasata oppilasmääriä ja muodostaa pedagogisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisia opetusryhmiä. Ellei oppilaaksiottoaluetta muuteta, on olemassa riski, että nykyistä kapasiteettia ei hyödynnetä tasapainoisesti ja toiminnallisesti järkevällä tavalla.

Vaihtoehdot
Valmisteluvaiheessa on harkittu mahdollisuutta ottaa laajennettu palvelualue käyttöön jo 1.8.2027 alkaen. Tällainen ratkaisu mahdollistaisi palvelualuemallin nopeamman käyttöönoton. Samalla on olemassa riski, että erityisesti Strömborgska skolanin esiopetuksessa olevat lapset ohjattaisiin eri lähikouluihin perusopetuksen alkaessa. Tämä vaikuttaisi tavoiteltuun yhtenäiseen oppimispolkuun esiopetuksesta perusopetukseen. Tästä syystä ehdotetaan, että käyttöönotto tapahtuisi vaiheittain pilottikokeilun muodossa lukuvuonna 2027—2028 ja täysimääräisesti 1.8.2028 alkaen.

Pilottihanke
Uuden palvelualuemallin vaiheittaiseksi käyttöönottamiseksi ehdotetaan, että pilottikokeilu toteutetaan 1.8.2027 alkaen. Pilottihankkeessa rajoitetulle määrälle Strömborgska skolanin esiopetuksessa oleville lapsille tarjotaan mahdollisuus saada Kullo skola lähikouluksi. Lapset, joiden huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua pilottihankkeeseen, valitaan samojen perusperiaatteiden mukaisesti, joita on tarkoitus soveltaa lähikoulupaikan osoittamisessa laajennetulla palvelualueella. Pilottihankkeen toteuttamisessa noudatetaan lähikoulun osoittamisessa muilta osin samoja periaatteita, joita on tarkoitus soveltaa laajennetulla palvelualueella.

Tavoitteena on kerätä kokemuksia yhteisestä palvelualueesta, tasata oppilasmääriä koulujen välillä sekä luoda edellytykset tarkoituksenmukaiselle ryhmäjaolle. Pilottikokeilu toteutetaan siinä laajuudessa, kuin se on pedagogisesti ja organisatorisesti perusteltua. Samalla voidaan jatkaa esiopetuspaikkojen ja kouluun sijoittamisen suunnittelua tulevan palvelualuerakenteen mukaisesti.

Vaikutukset
Esityksen arvioidaan tarjoavan paremmat mahdollisuudet hyödyntää alueen kokonaiskapasiteettia ja muodostaa pedagogisesti tarkoituksenmukaisia opetusryhmiä. Samalla muutos voi heikentää kouluun sijoittamisen ennakoitavuutta ja johtaa siihen, että saman esikouluryhmän lapset eivät aina pääse samaan kouluun. Tarkempi vaikutusarviointi on liitteenä.

Osana valmistelua järjestettiin keskustelu- ja tiedotustilaisuus, johon osallistuivat asianomaisten Hem och Skola -yhdistysten edustajat. Keskustelussa käsiteltiin nykyisen ja esitetyn aluejaon vaikutuksia lapsen ja perheen näkökulmasta. Erityisesti esille tuotiin kysymyksiä ryhmien muodostumisesta, kavereiden välisistä suhteista, koulumatkoista, iltapäivätoiminnasta sekä selkeän tiedon tarpeesta huoltajille. Keskustelu vahvisti suurelta osin huoltajien ja lasten osuuden, jota on käsitelty vaikutusarviointiliitteessä. Keskustelun yhteenveto esitellään jaostolle.

Aikataulu
Jotta uusi aluejako voitaisiin ottaa huomioon päiväkotipaikkojen suunnittelussa, huoltajien informoimisessa sekä perusopetukseen siirtymisessä, laajennettua palvelualuetta koskeva päätös tulisi tehdä vuoden 2026 aikana. Tämä tukee tavoitetta yhtenäisestä oppimispolusta ja luo myös paremmat edellytykset pilottihankkeen hallitulle käynnistämiselle.

Liitteet:
Koulupaikan osoittaminen ja valintaperusteet
Porvoon ruotsinkielisten koulujen oppilaaksiottoalueet
Palvelualueet – ote palveluverkkosuunnitelmaa koskevasta asiasta
Vaikutusten arviointi
Oppilastilastot

Perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja

Jaosto katsoo, että ehdotettu läntisen palvelualueen kehittäminen on luonnollinen seuraava askel niiden palvelualueita koskevien periaatteiden toteuttamisessa, jotka kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2024 palveluverkkosuunnitelman yhteydessä. Esitys parantaa mahdollisuuksia tasapainottaa oppilasmääriä koulujen välillä, hyödyntää alueen kokonaiskapasiteettia tarkoituksenmukaisesti sekä tukea yhtenäistä oppimispolkua esiopetuksesta perusopetukseen.

Jaosto esittää ennen asian käsittelyä kasvun ja oppimisen lautakunnassa että ruotsinkielisen perusopetuksen läntiseen palvelualueeseen kuuluisivat Eklöfska skolan, Hindhår skola, Kullo skola ja Strömborgska skolan.

Palvelualue otetaan käyttöön 1.8.2028 alkaen.

Jaosto tukee lisäksi sitä, että pilottikokeilu toteutetaan 1.8.2027 alkaen. Pilottihanke koskee niitä Strömborgska skolanin esiopetuksessa olevia lapsia, joille sekä Strömborgska skolan että Kullo skola voivat palvelualueella sovellettavien periaatteiden mukaisesti olla sopiva lähikoulu. Näille perheille tarjotaan mahdollisuus hakea Kullo skolaa lähikouluksi. Muilta osin oppilaiden sijoittamiseen sovelletaan samoja periaatteita, joita on tarkoitus noudattaa laajennetulla palvelualueella.

Päätös

Jaosto katsoi, että ehdotettu läntisen palvelualueen kehittäminen on luonnollinen seuraava askel niiden palvelualueita koskevien periaatteiden toteuttamisessa, jotka kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2024 palveluverkkosuunnitelman yhteydessä. Ehdotus parantaa mahdollisuuksia tasapainottaa oppilasmääriä koulujen välillä, hyödyntää alueen kokonaiskapasiteettia tarkoituksenmukaisesti sekä tukea yhtenäistä oppimispolkua esiopetuksesta perusopetukseen.

Jaosto esitti ennen asian käsittelyä kasvun ja oppimisen lautakunnassa että ruotsinkielisen perusopetuksen läntiseen palvelualueeseen kuuluisivat Eklöfska skolan, Hindhår skola, Kullo skola ja Strömborgska skolan.

Palvelualue otetaan käyttöön 1.8.2028 alkaen.

Jaosto kannatti lisäksi sitä, että pilottikokeilu toteutetaan 1.8.2027 alkaen. Pilottihanke koskee niitä Strömborgska skolanin esiopetuksessa olevia lapsia, joille sekä Strömborgska skolan että Kullo skola voivat palvelualueella sovellettavien periaatteiden mukaisesti olla sopiva lähikoulu. Näille perheille tarjotaan mahdollisuus hakea Kullo skolaa lähikouluksi. Muilta osin oppilaiden sijoittamiseen sovelletaan samoja periaatteita, joita on tarkoitus noudattaa laajennetulla palvelualueella.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 20.10.2026
1995/12.01.00.01/2026

Valmistelu ja lisätiedot
perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja Rikard Lindström,
rikard.lindstrom@porvoo.fi

Käsiteltävänä oleva valmistelu on osa niitä palvelualueita koskevien periaatteiden toimeenpanoa, jotka kaupunginvaltuusto hyväksyi palveluverkkosuunnitelman käsittelyn yhteydessä vuonna 2024. Valtuuston päätöksen jälkeen oppilaaksioton ja lähikoulun osoittamisen periaatteet on vahvistettu.

Kaupungin vakauttamisohjelmassa läntisen palvelualueen kehittäminen on hyväksytty toimenpiteenä, jonka arvioidaan tuottavan taloudellisia vaikutuksia tehokkaamman oppilaaksioton ja tarkoituksenmukaisemman ryhmämuodostuksen kautta vuodesta 2027 alkaen.

Taloudellisten vaikutusten odotetaan syntyvän oppilasmäärien tasaisemmasta jakautumisesta koulujen välillä. Tämä luo paremmat edellytykset tarkoituksenmukaisen kokoisille opetusryhmille. Pitkällä aikavälillä tämä mahdollistaa tarkoituksenmukaisemman ryhmärakenteen sekä opetusryhmien ja opetustuntien määrän vähentämisen ja siten myös toiminnan palkkakustannusten alentamisen.

Palvelualueajattelun tarkoituksena on lisätä joustavuutta oppilaiden sijoittamisessa sekä parantaa olemassa olevan kouluverkon

kapasiteetin käyttöä. Malli ei vaikuta siihen, miten tulevaisuudessa päätetään kouluverkoston laajuudesta tai yksittäisten koulujen tulevaisuudesta. Mahdolliset muutokset kouluverkkoon edellyttävät jatkossakin erillistä valmistelua ja erillisiä päätöksiä.

Ruotsinkielisellä läntisellä palvelualueella on kokonaisuutena riittävästi kapasiteettia, mutta oppilaspohja jakautuu koulujen välillä epätasaisesti. Erityisesti Strömborgska skolanin ja Kullo skolan välinen tilanne on tunnistettu konkreettiseksi mahdollisuudeksi palvelualueajattelun vaiheittaiseen käyttöönottoon.

Valmistelussa on tarkasteltu myös mahdollisuutta ottaa laajennettu palvelualue käyttöön jo 1.8.2027 alkaen. Valmistelun johtopäätös on, että vaiheittainen käyttöönotto lukuvuonna 2027–2028 toteutettavan pilotin avulla ja täysimääräinen käyttöönotto 1.8.2028 alkaen tukevat paremmin tavoitetta yhtenäisestä oppimispolusta esiopetuksesta perusopetukseen.

Osana valmistelua järjestettiin keskustelu- ja tiedotustilaisuus asianomaisten Hem och Skola -yhdistysten edustajien kanssa. Keskustelussa tarkasteltiin nykyisen ja ehdotetun aluejaon vaikutuksia lapsen ja perheen näkökulmasta. Erityisesti esille nousivat ryhmämuodostus, kaverisuhteet, koulumatkat, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä huoltajien selkeän tiedonsaannin tarve. Tilaisuudesta laadittu yhteenveto on huomioitu valmistelussa ja esitelty ruotsinkielisessä koulutusjaostossa.

Sivistysjohtaja
Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ruotsinkielinen läntinen palvelualue käsittää 1.8.2028 alkaen Eklöfska skolanin, Hindhår skolan, Kullo skolan ja Strömborgska skolanin.

Kasvun ja oppimisen lautakunta puoltaa lisäksi pilotin toteuttamista 1.8.2027 alkaen. Pilotti koskee niitä Strömborgska skolanin esiopetuksessa olevia lapsia, joille sekä Strömborgska skolan että Kullo skola voivat palvelualueen periaatteiden mukaisesti muodostaa tarkoituksenmukaisen lähikoulun. Näiden perheiden on mahdollista hakea Kullo skolaa lapsen lähikouluksi. Muilta osin oppilaiden sijoittamisessa sovelletaan samoja periaatteita, joita laajennetulla palvelualueella on tarkoitus noudattaa.

Lautakunta toteaa, että ehdotus on linjassa niiden palvelualueita koskevien periaatteiden kanssa, jotka kaupunginvaltuusto hyväksyi palveluverkkosuunnitelman yhteydessä vuonna 2024, sekä kaupungin vakauttamisohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden kanssa.